

**Приходнюк В. В.**  
Завідувач відділу створення та  
використання інтелектуальних  
мережних інструментів  
НЦ «МАНУ»  
**Ряполова Н. А.**  
Інженер  
НЦ «МАНУ»

## ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНДИКАТОРУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ З ВИКОРИСТАННЯМ КОГНІТИВНИХ СЕРВІСІВ

Досить об'ємна за обсягом навчально-пізнавальна діяльність учнів є однієї з галузей, які потребують постійного моніторингу з боку працівників освітньої галузі на всіх рівнях. Забезпечення такого моніторингу є достатньо трудомістким процесом, ефективність якого можна значно підвищити шляхом впровадження сучасних інформаційних технологій, що забезпечуватимуть процеси структуризації, аналізу та оцінки кожного з учнів, зокрема – визначення його інтелектуального потенціалу.

Частково задача такого моніторингу вирішена в ІАС «Інтелект», розробленою Національним центром «Мала академія наук України» (Рисунок 1). Дана ІАС містить навчально-дослідницької діяльності учнів, що приймали участь в Національному конкурсі-захисті наукових робіт МАН, а також ряді інших конкурсів.

**ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ (ЗМАГАННЯ: МАН, ОЛІМПІАДИ)**

[Пошук]

Головна Аналітика Інші конкурси Конкурси НЕНЦ

ФІЛЬТРУВАТИ		Переможці та учасники								
<p>Скинути все</p> <p>Рік закінчення навчального закладу: [Вибір]</p> <p>Рік події: [Вибір]</p> <p>Рейтинг по змаганням:</p> <p><input type="checkbox"/> МАН</p> <p><input type="checkbox"/> Олімпіада</p> <p><input type="checkbox"/> Майбутнє України</p> <p><input type="checkbox"/> Юніор Дослідник</p> <p>Оцінювання по рокам: [Вибір]</p> <p>Навчальний заклад: [Вибір]</p> <p>Загальні відомості</p> <p>Регіон (область)</p> <p><b>МАН</b></p> <p>Місце</p> <p><input type="checkbox"/> I</p> <p><input type="checkbox"/> II</p> <p><input type="checkbox"/> III</p> <p><input type="checkbox"/> учасник</p> <p>Напряма</p> <p><input type="checkbox"/> екології та аграрних наук</p> <p><input type="checkbox"/> економіки</p> <p><input type="checkbox"/> історії</p>		№ з/п	№р	ПІБ	РІК ВИПУСКУ ІЗ ЗШ	РЕГІОН (ОБЛАСТЬ)	МАН	ОЛІМПІАДА	РІК	СУМАРНА ОЦІНКА
1	1	Нагорний Павло Володимирович	2018	Чернівецька	III	математики	2015	4995,89		
					~	математика	2016			
					III	електроніка та приладобудування	II		математики	
					II	математика	III		2017	
					~	електроніка та приладобудування			III	астрономії
					~	біологія людини	2018			
					II	селекція та генетика				
					III	економічна теорія та історія економічної думки				
					I	фінанси, грошовий обіг і кредит	III		математики	
					I	математика	~		астрономії	
					III	електроніка та приладобудування	~	фізики		
					II	теоретична фізика	I	фізики	2015	
					I	математика	II	фізики	2016	
					II	теоретична фізика	~	математики	3672,49	

Рисунок 1. Загальний вигляд ІАС «Інтелект»

Однак для забезпечення повноцінного моніторингу навчально-пізнавальної діяльності даний підхід слід узагальнити на більш широке коло учнів, а також забезпечити збір і узагальнення про всі аспекти їх діяльності. За основу при цьому пропонується взяти запропоновану в [1]

модель соціальної успішності молодих школярів, і в першу чергу – її інструментальний компонент. Інші компоненти також можуть бути використані в якості допоміжних компонентів, що дозволятимуть більш точно оцінювати всі аспекти навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Дослідження, що зараз проводяться Національним центром «Мала академія наук України», направлені на розробку методів і методик інтерпретації результатів:

- 1) Навчально-дослідницької діяльності учнів (участь в конкурсах-захистах Малої академії наук України, самостійне виконання наукових проєктів та ін.).
- 2) Навчальної діяльності учнів (участь в конкурсах та олімпіадах, оцінки за предметами, що вивчаються та ін.)
- 3) Психологічного оцінювання учнів.

В ході досліджень створюється спеціалізована інформаційно-аналітична система, побудована на базі когнітивних сервісів. Сервіси забезпечують процеси автоматичного і автоматизованого збору, структуризації та агрегованого представлення інформації про всі аспекти навчально-дослідницької та навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також їх оцінювання з використанням конкурентної нормалізації [2].

Результати досліджень дозволять більш ефективно оцінювати поточний рівень інтелектуального розвитку та інтелектуального потенціалу кожного з учнів, а в перспективі – можуть слугувати основою для методичного апарату щодо оцінки відповідності змісту як навчальних програм, так і окремих навчальних і методичних матеріалів сучасним викликам наукового і науково-технічного розвитку суспільства.

Дослідження проводяться в рамках НДР «Створення когнітивної інформаційно-аналітичної системи оцінювання рівня інтелектуального потенціалу учня».

### **Література**

1. Митник О. Я., Стрижак А. Є. Психолого-педагогічні умови формування соціальної успішності молодших школярів/ок у процесі навчання. *Technologies of intellect development*. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка. 2021. вип. 2(30).
2. Stryzhak O., Horborukov V., Prychodniuk V., Franchuk O., Shepkov R. Decision-making System Based on The Ontology of The Choice Problem. *Journal of Physics: Conference Series*. 2021. вип. 1828. № 1. С. 012007. DOI: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1828/1/012007>